

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ Տ. Տ. ՎԱԶԳԷՆ Ա.
ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՔԱՐՈՉԸ՝ ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ
ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱԺԱՐՈՒՄ
(19 ապրիլ 1987 թ.)

«ՔՐԻՍՏՈՍ ՅԱՐԵԱԻ Ի ՄԵՌԵԼՈՑ»:

Սիրեցեալ ժողովուրդ Մեր որ ի Հայաստան և որ ի սփիւռս աշխարհի:
Գոհութիւն Աստուծոյ ամենակալին, որ մահ այս տարի, այս գարնան
առաւօտեան, Սուրբ Լուսաւորչի Գահից քերում եմ ձեզ մեծ աւետիսը մեր
Փրկչի՝ Քրիստոսի Յարութեան:

Քրիստոս, Որդին Աստուծոյ, իջաւ երկիր, ծնունդ կատարեալապէս որ-
պէս մարդ, քերեց աշխարհին խօսքը տիեզերքի Արարչի ու բացեց լոյս
ճանապարհը մարդու փրկութեան՝ մեղքի և մահուան խաւարից: Հազիւ
երեք տարի տևեց նրա հրապարակային հրաշագործ կեանքը: Մարդիկ,
նոյնիսկ իրայինները չհասկացան նրան: Նրա անսահման սիրոյն պատաս-
խանեցին ատելութեամբ, նրա արդար խօսքին պատասխանեցին զրպար-
տանքով, նրա անհուն ներողամտութեանը պատասխանեցին հալածանքով
ու նրան մահուան մատնեցին խաչափայտի վրայ: Յիսուս մեռաւ ողջ մարդ-
կութեան մեղքերի համար:

Սակայն, ով հրաշք անիմանալի, նրա գերեզմանը դատարկ մնաց:
Հրեշտակը, Իղաբեր կանանց աւետեց. «Մի երկնչիք, զՅիսուս խնդրէք,
զՆազովրեցի խաչեցեալն. յարեաւ՝ չէ աստ» (Մարկոս ԺԶ 6):

Յիսուս մահացել էր իբրև մարդ և յարութիւն առել իբրև Աստուած: Պօղոս առաքեալը բացայայտում է. «Այժմ Քրիստոս յարեաւ մեռելներից, դառնալով սկզբնաւորումը ննջեցեալների յարութեան, որովհետև մարդով եղաւ մահը և մարդով մեռելների յարութիւնը» (Ա. Կորնթ. ԺԵ 20—22):

Սիրելի հաւատացեալներ, Սուրբ Զատիկի տօնախմբումը մեզանից ամեն մէկին ընծայում է անմահ պահը ներհայեցողութեան ու խորհրդածութեան, մեր ապրած կեանքի իմաստի ու նպատակի մասին, պահ՝ երբ միախառնում ենք քրիստոնէական մեծ ճշմարտութիւնների լոյսով՝ մեղքերի կապանքներից ազատագրուելու, մահից յետոյ գոյատեւելու և յաիտենական կեանք ժառանգելու հաւատքով:

Ինչպէս հողի մէջ նետուած ցորենի հատիկը պտտող է տալիս, այնպէս էլ գերեզման իջած Քրիստոս վերստին կեանք է զգենում, դառնալով սկզբնաւորումը ննջեցեալների վերածննդեան: Քրիստոնէական մեծ լոյսն է այս, որ մշտապէս ծաղկում է մեր հոգիներում: Լսենք Ս. Յովհաննէս Ոսկեբերանին՝ «Բոլորդ քաղցրացէք յարութեան խնջոյքից, բոլորդ արթէք յարութեան բաժակից: Ոչ ոք թող չտխարի, ոչ ոք թող չողբայ իր մեղքերի համար, վասնզի թողութիւնը ճառագայթեց գերեզմանից: Ոչ ոք թող չվախենայ մահից, զի Փրկչի մահը մեզ ազատագրեց»:

Քրիստոսի Յարութեան խորհուրդը, կեանքում և պատմութեան տարածքում, ծնունդ է տալիս ոգեկան ստեղծարար մղումների՝ ի ծաղկումն կեանքի մշտանորոգ ուժերի, յազատագրումն մարդո՝ մեղքի ճիրաններից և ի յաղթութիւն ճշմարտի ու բարոյ պատուիրանների: Այսպէս է, որ Սուրբ Զատիկը դառնում է տօնախմբումը մարդասիրութեան՝ ընդդէմ ատելութեան, համերաշխութեան՝ ընդդէմ թշնամութեանց, խաղաղութեան՝ ընդդէմ խռովութեանց, արդարութեան՝ ընդդէմ բռնութեանց:

Մեզ, հայ քրիստոնէաներիս համար, ինչպիսի՝ հոգեկան ցնծութիւն է՝ լսել ամեն սուրբ պատարագի ընթացքում յաղթական աւետիսը Սուրբ Յարութեան՝

«Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ,
Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ,
Թշնամութիւնն հեռացաւ,
Սէրն յընդհանուրս սփռեցաւ»:

Այո՛, մեզ համար, բոլորիս համար, Քրիստոսի հրաշալի Յարութիւնը գերագոյն գրաւականն է խաղաղութեան սրբազան գաղափարի յաղթանակի, ազգամիջեան թշնամութեանց վերացման և սիրոյ սփռումի համայն մարդկութեան վրայ:

Մանաւանդ մեր օրերին, թող էլ աւելի հզօր ու յաղթական հնչի ձայնը խաղաղութեան, որպէսզի հեռանան ու վերանան թշնամութիւնները մարդկային կեանքի բոլոր սահմաններից, որպէսզի սէրն ու համերաշխութիւնը սփռուեն աշխարհով մէկ հորիզոնից հորիզոն:

Սիրելի հաւատացեալներ, այս է եղել մշտական աղօթքը մեր Մայր Եկեղեցու դարեր շարունակ, որովհետև դարեր ու դարեր, մեր ազգի գաւակները իրենց հայրենի հողի վրայ իսկ տևապէս տառապել են ու յաճախ մահատակուել արիւնարբու արշաւողների ու բռնակալների լծի ներքոյ, միշտ երազելով թէ ե՛րբ պիտի ծագի արեգակը խաղաղութեան և արդարութեան:

Ու եթէ ես, առաջին սպասաւորը Հայ Եկեղեցու, ամէն առիթներով իմ ձայնը բարձրացնում եմ յանուն ազգութիւնների խաղաղ գոյակցութեան, յանուն ատոմական զենքերի արգելման, յանուն ընդհանուր զինաթափման, իմ ծանր մտահոգութիւնն է նաև՝ մեր վերածնունդ Մայր Հայրենիքի ճակատագիրը, Սարդարապատի հերոսական յաղթութիւնից յետոյ մեռելներից յարութիւն առած մեր ժողովրդի ճակատագիրը, որի արդար ու խաղաղ կեանքի առաւօտը բացուեց, մեր ազգային պետութեան հիմնադրումով սովետական ազգութիւնների մեծ ընտանիքում: Այդպէս է որ՝ անցեալում բազում տառապանքներ ու հարստահարութիւններ կրած և 1915-ի ցեղասպանութիւնն ապրած մեր ժողովրդի համար, վերջապէս հնչեց ձայնը խաղաղութեան, հեռացան թշնամութիւնները մեր սահմաններից, և մեր զաւակները սիրով միաբանած, տխուր անցեալի աներակների վրայ հերոսական ճիգերով կերտեցին մեր հայրենիք, մեր երգերով, մեր խօսքով: Իրականացաւ մարգարէութիւնը մեծ բանաստեղծի՝ «Ու երբ պիտի գայ հանութիւն կեանքի արշալոյսը վառ հագած, հագար հագար լուսապայծառ հոգիներով ճառագած»:

Այսօր, Սուրբ Զատիկի օրով, երբ փառաբանում ենք Սուրբ Յարութիւնը մեր Փրկչի՝ Յիսուսի Քրիստոսի և միշտ յաղթող գաղափարը խաղաղութեան ու արդարութեան, եկեք փառաբանենք նաև վերածնունդը և ծաղկումը մեր Մայր Հայրենիքի, վերածնունդն ու ծաղկումը մեր անմահ ժողովրդի որ ի Հայաստան և որ ի սփիւռս աշխարհի:

«Ընդհանր, սէր և խաղաղութիւն Տեառն մերոյ Յիսուս Քրիստոսի, եղիցին ընդ ձեզ այժմ և յաիտեանս». ամէն:

«ՕՐՀՆԵԱԼ Է ՅԱՐՈՒԹԻՒՆՆ ԲՐԻՍՏՈՄԻ»:

